

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Nowym Tomyszu
64-300 Nowy Tomyśl, Plac Niepodległości 4
tel. 61 44 20 800

Materiały na Sesję
Rady Powiatu Nowotomyskiego

STAROSTWO POWIATOWE
w Nowym Tomyszu
Kancelaria Ogólna
2018 -03- 05

Nr z rejestru
Ilość załączników
Podpis

**PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA
PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W NOWYM TOMYŚLU**

**OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU NOWOTOMYSKIEGO ZA 2017 ROK**

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Nowym Tomyślu w roku 2017 realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) i innych aktach prawnych normujących kompetencje Inspekcji.

Działania PPIS ukierunkowane były na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz na zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. Prowadzona była również działalność oświatowo-zdrowotna.

Realizując swoje obowiązki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował ze Starostą Nowotomyskim, a także Burmistrzami Miast i Gmin oraz Wójtami Gmin w powiecie nowotomyskim. Współpraca dotyczyła w szczególności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań antykryzysowych oraz promocji zdrowia. Ponadto współpracował z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Komendantem Powiatowym Policji, Inspekcją Ochrony Środowiska. Prowadzono współpracę z lokalną prasą.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych w latach 2016-2017

L.p	Kog wg ICD-10	Jednostka chorobowa		2016		2017	
0	1	2		l. zachorowań	zapadalność	l. zachorowań	zapadalność
1.	A02.0	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe	8	10,7	1	1,3
2.	A04.4	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	-	-	2	2,7
3.	A04.7	(ogółem)	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	1	1,3	3	4,0
4.	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		-	-	2	114,0
5.	A08.0	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	68	90,9	41	54,7
6.	A08.1		wywołane przez norowirusy	-	-	1	1,3
7.	A08.2-3		inne określone	1	1,3	13	17,3
8.	A08.4		nie określone	1	1,3	4	5,3
9.	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		34	1887,8	30	1710,4
10.	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	101	135,1	51	68,0
11.			w tym u dzieci do lat 2	42	2332,0	31	1767,4
12.	A38	Płonica (szkarlatyna)		33	44,1	27	36,0
13.	wym.niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ¹	Ogółem	5	6,7	8	10,7
14.	A46		Róża	5	6,7	8	10,7
15.	A69.2	Borelioza z Lyme		25	33,4	21	28,0
16.	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)	-	-	1	1,3
17.	Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		9	12,0	9	12,0
18.	A81.1;A83;A85; B02.0	Inne wirusowe zapalenie mózgu	inne określone	-	-	1	1,3
19.	A87.1-9;B02.1	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	inne określone i nie określone	2	2,7	2	2,7
20.	B01	Ospa wietrzna		215	287,5	636	847,8
21.	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	-	-	6	8,0
22.	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO	7	9,3	7	9,3
23.	B17.1;B18.2		typu C: wg definicji przypadku - 2014 r.	4	5,4	5	6,7
24.	B20-B24	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności		-	-	1	1,3
25.	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV		1	1,3	1	1,3
26.	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		6	8,0	8	10,7
27.	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	Ogółem	47543	63571,2	51350	68453,0
28.			u dzieci w wieku 0-14 lat	22426	1828,9	24559	1989,5

Choroby szerzące się drogą pokarmową

Zatrucia pokarmowe:

W 2017 roku w powiecie nowotomyskim liczba zatruc pokarmowych w porównaniu do roku 2016 znacząco spadła. Zarejestrowano 1 zachorowanie wywołane przez pałeczkę *Salmonella enteritidis* (w 2016- 8). Przypadek leczony ambulatoryjnie.

Zakażenia jelitowe, w tym:

Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

Ogółem zarejestrowano 51 zachorowań, w tym 31 u dzieci do 2 lat (w 2016 – 101, w tym 42 dzieci do 2 lat). Zachorowania to przypadki nie powiązane ze sobą epidemiologicznie.

Wirusowe zakażenia jelitowe

Ogółem zarejestrowano 59 zachorowań, w tym 30 zachorowań u dzieci do 2 lat (w 2016 – 70, w tym 34 dzieci do 2 lat).

Wirusowe zapalenia wątroby

Sytuacja epidemiologiczna wirusowego zapalenia wątroby w 2017r w porównaniu do 2016r kształtowała się na zbliżonym poziomie, za wyjątkiem zachorowań na WZW typu A. Ogółem zarejestrowano 18 zachorowań, w roku poprzednim 11 zachorowań.

Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

Płonica (szkarlatyna) – zarejestrowano spadek zachorowań z 33 w 2016r do 27 w 2017r. Zachorowania stwierdzono w grupie dzieci od 2 do 10 lat.

Ospa wietrzna – nastąpił znaczny wzrost liczby zachorowań – 636 przypadków, w roku poprzednim 215 przypadków. Najwięcej zachorowań zarejestrowano w grupach wiekowych: 0-4 lat – 351 przypadków; 5-9 lat – 207 przypadków.

Nagminne zapalenie przyusznic (świnka) – liczba zachorowań w powiecie nowotomyskim w 2017 roku, podobnie jak w roku 2016 utrzymywała się na niskim poziomie. Zarejestrowano 8 zachorowań, w roku ubiegłym 6 zachorowań.

Zachorowania na grypę

W 2017 roku, podobnie jak w roku 2016 na terenie powiatu nowotomyskiego odnotowano niekorzystną sytuację epidemiologiczną dotyczącą zachorowań na grypę, zachorowania grypopodobne oraz ostre zakażenia dróg oddechowych. Nastąpił wzrost liczby zachorowań, zarejestrowano ogółem 51 350 przypadków (w 2016 r – 47543). Do szpitala skierowano 103 osoby. Wirusa grypy potwierdzono badaniami laboratoryjnymi u 6 osób.

Choroby odzwierzęce

Borelioza /krętkowica kleszczowa/ – zarejestrowano 21 zachorowań (w 2016 r 25). 14 zachorowań wystąpiło po ukąszeniach kleszczy w miejscu zamieszkania chorych w powiecie nowotomyskim, po 1 przypadku po ukąszeniu przez kleszcza w powiecie międzychreckim, szamotulskim, poznańskim, w 4 przypadkach pacjenci nie pamiętali ekspozycji ukłucia przez kleszcza. 17 zachorowań leczono ambulatoryjnie, 4 przypadki hospitalizowano. Zanotowano 1 osobę narażoną zawodowo na ukąszenia kleszczy.

W 2017 roku zgłoszono 110 przypadków **pokąsań, względnie innego kontaktu ludzi ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę**, w roku ubiegłym 126 przypadków. Do szczepień zakwalifikowano 9 osób, w tym u 8 osób wykonano pełen cykl szczepień przeciw wściekliznie, natomiast u 1 osoby szczepienie przerwano po 2 dawkach (pacjent zrezygnował z dalszych szczepień). Powikłań poszczepiennych nie było.

Neuroinfekcje

Wirusowe zapalenie opon mózgowych i mózgu.

Stwierdzono 3 zachorowania, w tym:

- zapalenie mózgu enterowirusowe - zarejestrowano 1 przypadek u osoby dorosłej – hospitalizowano,
- inne określone i nieokreślone zapalenie opon mózgowych - zanotowano 2 zachorowania.

Inne choroby zakaźne

Róża – zarejestrowano 8 przypadków, w roku ubiegłym zanotowano 5 zachorowań. Zachorowania wystąpiły u osób dorosłych.

HIV Nowo wykryte zakażenia – zgłoszono 1 przypadek, w roku poprzednim również 1 przypadek.

AIDS Zespół nabytego upośledzenia odporności – zgłoszono 1 przypadek, rok wcześniej nie notowano.

Encefalopatie gąbczaste (Choroba Creutzfelda – Jakoba – wariant vCJD) - zarejestrowano 1 zachorowanie (przypadek prawdopodobny) u osoby w wieku 75 lat.

Realizacja szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne realizowano w 16 podmiotach wykonujących działalność leczniczą (15 gabinetów szczepień prowadzonych przez lekarzy rodzinnych oraz stacja dializ). Przeprowadzono kontrole, w czasie których w szczególności egzekwowano posiadanie odpowiedniego wyposażenia pomieszczeń oraz zabezpieczenia urządzeń

chłodniczych, w związku z przechowywaniem szczepionek w ww. podmiotach leczniczych. Ponadto sprawdzano realizację Programu Szczepień Ochronnych.

Kolejny rok obserwowano wzrost liczby rodziców/opiekunów prawnych, którzy odmawiają poddania swoich małoletnich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i Programem Szczepień Ochronnych (stan na 31.12.2017 r – 65 osób, stan na 31.12.2016 r. – 34 osoby). W 2017 r. wobec rodziców/opiekunów prawnych skierowano 26 wniosków o wszczęcie egzekucji do organu egzekucyjnego tj. Wojewody Wielkopolskiego.

Zgłoszono 7 niepożądanych odczynów poszczepiennych po wykonanych szczepieniach ochronnych. W roku poprzednim zanotowano 4 niepożądane odczyny poszczepienne.

II. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

Podstawę oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w roku 2017 stanowiło rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015, poz. 1989).

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności w powiecie nowotomyskim ujmowana jest wyłącznie z ujęć wody podziemnej (nie ujmuje się wody pochodzącej z ujęć powierzchniowych).

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu w roku 2017 znajdowało się ogółem 20 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, z czego na terenach wiejskich znajdowało się 16 wodociągów. Ponadto od 2016 r. pod nadzorem tutejszego Organu znajdują się 4 indywidualne ujęcia produkujące wodę wykorzystywaną w obiektach użyteczności publicznej (przez pracowników) lub jako część działalności handlowej.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przez Państwową Inspekcję Sanitarną pobierano próbki wody do badań laboratoryjnych oraz prowadzono kontrole urządzeń wodociągowych. I tak, w roku 2017 ogółem:

- pobrano 125 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz 207 próbek zostało pobranych przez zarządzających wodociągami w ramach kontroli wewnętrznej,
- przeprowadzono 20 kontroli urządzeń wodociągowych oraz 64 kontrole przy poborze próbek wody w 20 nadzorowanych wodociągach. Ponadto przeprowadzono 4 kontrole urządzeń wodociągowych i 6 kontroli przy poborze indywidualnych ujęć wody.

W końcowej ocenie rocznej wodę przydatną do spożycia, zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Zdrowia dostarczały wszystkie wodociągi i indywidualne ujęcia wody.

W 2017 roku wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę dostarczały wodę dla 74 169 mieszkańców powiatu nowotomyskiego, co stanowi 98,87% ogólnej liczby mieszkańców powiatu nowotomyskiego. Natomiast indywidualne ujęcia wody zaopatrują w wodę 347 osób. Deficyt wody nie występuje w żadnym z skontrolowanych wodociągów. W dostarczanej ludności wodzie wodociągowej występowały krótkotrwale przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów takich jak mangan, żelazo, mętność, ogólna liczba mikroorganizmów w $22\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 2\text{ }^{\circ}\text{C}$ po 72 h, bakterie grupy coli. Przyczyną niewielkich zanieczyszczeń mikrobiologicznych wody w nadzorowanych wodociągach były awarie oraz prowadzone prace remontowe. W przypadku stwierdzonego zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody, jednostki odpowiedzialne za jakość produkowanej i dostarczanej wody konsumentom, podejmowały działania naprawcze i zapobiegawcze w celu doprowadzenia wody do odpowiedniej jakości poprzez dezynfekcję urządzeń oraz sieci wodociągowej.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Wprowadzenie

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu dokonał oceny stanu sanitarnego 80 obiektów użyteczności publicznej, takich jak: ustępy publiczne, pływalnie, środowiskowe domy samopomocy, dom dziennego pobytu, placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku, hotele, inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, zakłady kosmetyczne, zakłady tatuażu, zakłady odnowy biologicznej, dworce autobusowe, dworce i stacje kolejowe, przystanie jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych, tereny rekreacyjne, cmentarze, zakłady pogrzebowe itp. Stan sanitarny ww. obiektów nie budził większych zastrzeżeń.

Stan sanitarny wybranych obiektów

Hotele i inne obiekty świadczące usługi noclegowe

Nadzorem sanitarnym objęto 18 obiektów z 59 obiektów znajdujących się w ewidencji. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 3 hotelach ich stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-porządkowy oceniono jako bardzo dobry. Stan sanitarny

pomieszczeń mieszkalnych, sanitariatów, zaplecza oraz wyposażenia, sposób postępowania z bielizną czystą i brudną nie budził zastrzeżeń.

W 5 obiektach (hotelach) stwierdzono prowadzenie prac remontowo-modernizacyjnych polegających między innymi na odmalowaniu ścian i sufitów, wymianie wyposażenia, zapewnieniu wentylacji mechanicznej we wszystkich pomieszczeniach obiektu oraz klimatyzatorów w pokojach mieszkalnych. Natomiast podczas kontroli 10 obiektów stwierdzono uchybienia dotyczące: brudnych ścian i sufitów, zniszczonych mebli i powierzchni podłogi, niesprawnej wentylacji, itp.

Ogólny stan sanitarny pomieszczeń mieszkalnych, sanitariatów, części rekreacyjnej oraz zaplecza w skontrolowanych obiektach, a także sposób postępowania z bielizną czystą i brudną nie budził zastrzeżeń.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, odnowy biologicznej.

Ogółem w 2017 roku oceniono stan sanitarny 27 obiektów tej grupy. Pomieszczenia i wyposażenie skontrolowanych zakładów utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym za wyjątkiem 7 obiektów, w których stwierdzono niewłaściwy bieżący stan sanitarny oraz brak pomieszczenia albo stacjonarnego lub przenośnego urządzenia chłodniczego przeznaczonego wyłącznie do magazynowania odpadów medycznych oraz urządzeń do pomiaru temperatury w urządzeniu chłodniczym. W związku ze stwierdzonymi ww. uchybieniami wystosowano pisma w trybie art. 30 ustawy o PIS do właścicieli obiektów o podjęcie czynności zmierzających do zapewnienia należytego stanu sanitarno-higienicznego ww. obiektów.

W 2017 roku przybyło 13 nowych obiektów, natomiast 9 obiektów wykreślono z ewidencji. Obiekty nowopowstałe to zakłady nowoczesne, estetycznie urządzone, dobrze wyposażone.

Obiekty komunikacji publicznej

W ewidencji znajdowały się 4 obiekty komunikacji publicznej tj. Dworzec Autobusowy w Nowym Tomyślu, Stacje Kolejowe w Nowym Tomyślu, Zbąszyniu oraz Opalenicy. W 2017 r. oceniono stan sanitarny 2 obiektów tj. Dworca Autobusowego w Nowym Tomyślu oraz Stacji Kolejowej w Zbąszyniu. Kontrolą objęto budynki oraz ich otoczenie. Zastrzeżenia budził stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń skontrolowanej stacji kolejowej.

Zastrzeżenia budził stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy zadaszeń/ wiat zejść do tunelów, ścian w tunelu oraz metalowego płotu na jednym z peronów. W skontrolowanym budynku dworca kolejowego stwierdzono brudne, zakurzone ściany, sufity oraz okna, a także nierówną, z ubytkiem wykładziny linoleum, podłogę w poczekalni.

W związku z powyższym wystosowano pisma do zarządzających obiektem o podjęcie działań zmierzających do zapewnienia należytego stanu sanitarno-porządkowego oraz sanitarno-technicznego skontrolowanego obiektu. W odpowiedzi otrzymano informację, iż usunięto bieżące nieprawidłowości, natomiast prace związane z odmalowaniem pomieszczeń i wymianą wykładzin zostały zaplanowane na lata 2019/2020.

Ponadto podczas kontroli stacji kolejowej oraz dworca kolejowego w Zbąszyniu stwierdzono przeprowadzenie szeregu prac remontowych mających na celu poprawę stanu sanitarno-technicznego oraz sanitarno-porządkowego. Odnowiono wiaty na 2 peronach (słupy nośne wypiaszkowano i odmalowano, wymieniono pokrycie dachowe). Zadaszenie wiaty znajdującej się na peronie 4 wykonane z eternitu usunięto. Ponadto, na wszystkich peronach wymieniono ławki dla podróżnych, kosze na odpady, tablice kierunkowe, gabloty informacyjne/ kierunkowe oraz odmalowano budynek znajdujący się na peronie Nr 3. Na powierzchni podjazdu dla niepełnosprawnych do budynku dworca wymieniono okładzinę z płytek ceramicznych. Ponadto, obiekt podłączono do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Ustępy publiczne

W 2017 roku kontrolą objęto 5 ustępów publicznych zlokalizowanych w Miejscach Obsługi Podróżnych przy Autostradzie A-2 w miejscowości Wytomyśl i Kozie Laski oraz Ustępy Publiczne w Lwówku, Zbąszyniu i Opalenicy.

Po przeprowadzonych kontrolach, do zarządców 3 obiektów wystosowano pisma w trybie art. 30 ustawy o PIS informujące o stwierdzonych uchybieniach (brudne ściany i kratki wentylacyjne, zacieki na suficie, grzejnik ze śladami korozji, brudna elewacja budynku z odpryskami farby). Uzyskano pisemne odpowiedzi, iż w 2 obiektach uchybienia zostały usunięte, natomiast w trzecim obiekcie prace remontowe zostały zaplanowane na 2018 r.

Miejsca wykorzystywane do kąpiel

W 2017 r. na terenie powiatu nowotomyskiego zorganizowane zostało tylko 1 miejsce wykorzystywane do kąpiel w miejscowości Zbąszyń. Stan sanitarno-porządkowy ww. miejsca nie budził zastrzeżeń. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu zgodnie z obowiązującymi przepisami, na podstawie otrzymanych od organizatora miejsca wykorzystywanego do kąpiel sprawozdań z przeprowadzonych w ramach kontroli wewnętrznej badań jakości wody, stwierdził przydatność wody do kąpiel w nadzorowanym miejscu wykorzystywanym do kąpiel.

Przeprowadzono 2 kontrole (przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego oraz w trakcie trwania sezonu kąpielowego). Stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń.

Pływalnie

W 2017 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu znajdowało się 6 pływalni, w tym 3 pływalnie ogólnodostępne oraz 3 zlokalizowane w hotelach. Pływalnie ogólnodostępne zlokalizowane są w Nowym Tomyślu, Chojnikach (czynny sezonowo tylko w okresie letnim) oraz Porażynie, natomiast pływalnie hotelowe w Opalenicy, Zbąszyniu i Wąsowie. Przeprowadzono kontrole 6 zewidencjonowanych obiektów.

W 2017 r. pobrano 285 próbek wody z pływalni, w tym 198 próbek wody pobrano w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządzających. Na podstawie otrzymanych wyników badań stwierdzono krótkotrwałe zanieczyszczenia mikrobiologiczne i fizykochemiczne wody. W przypadku 2 pływalni, zalecono krótkotrwałe wyłączone z eksploatacji obiektu/ niecki jacuzzi ze względu na stwierdzenie w zbadanych próbkach wody przekroczenia dopuszczalnej wartości parametru bakteriologicznego. W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych wartości ww. parametrów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu polecał podjęcie działań naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody na pływalni do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016) oraz pobranie próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie przekroczonych parametrów.

Na pływalniach zapewniono kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego przez ratowników wodnych oraz wyposażenie pływalni w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne. Stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny skontrolowanych pływalni nie budził większych zastrzeżeń.

Inne obiekty użyteczności publicznej

W grupie innych obiektów użyteczności publicznej znajdują się obiekty kulturalne i sportowe, tereny rekreacyjne, pralnie, apteki, stacje paliw, przystanki PKS, przystanki PKP, urzędy gmin, cmentarze, zakłady pogrzebowe, przystań żeglarska. Ogółem skontrolowano 18 obiektów. Stan sanitarno-techniczny 7 obiektów budził zastrzeżenia dotyczące m.in.: zniszczonej podłogi, brudnych ścian i sufitów, siedzisk na trybunach, nierównych nawierzchni peronów kolejowych, nierównej powierzchni katafalku, śladów rdzy na elementach chłodni do przechowywania zwłok w kaplicach cmentarnych. W związku z powyższym zwrócono się z pismami w trybie art. 30 ustawy o PIS do właścicieli obiektów

o podjęcie i wykonanie czynności zmierzających do zapewnienia należytego stanu sanitarno-higienicznego - uchybienia zostały wykonane.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ.

Celem nadzoru sanitarnego nad podmiotami leczniczymi była kontrola warunków higieniczno-sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Bieżącym nadzorem sanitarnym objęto:

- podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, tj.: przychodnie, zakłady rehabilitacji leczniczej oraz inne podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, w tym stację dializ,
- indywidualne i indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie,
- indywidualne i indywidualne specjalistyczne oraz grupowe praktyki lekarzy dentystów,
- indywidualne i grupowe praktyki pielęgniarek.

Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

Na terenie powiatu nowotomyskiego w 2017 r. nadzorem sanitarnym objęto 1 zakład lecznictwa zamkniętego udzielający całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie rehabilitacji. Zakład posiada opracowany i zatwierdzony program dostosowania do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Obowiązek dostosowania podmiotu leczniczego do wymagań ww. rozporządzenia upłynął z dniem 31 grudnia 2017 roku. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy obiektu nie budził zastrzeżeń.

Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Grupa podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne obejmuje różne typy obiektów lecznictwa otwartego tj. przychodnie, zakłady rehabilitacji leczniczej, laboratoria diagnostyczne i inne, będące niepublicznymi podmiotami leczniczymi oraz 1 obiekt lecznictwa otwartego, będący publicznym podmiotem leczniczym. W omawianym okresie skontrolowano 32 obiekty podmiotów lecznictwa otwartego (29 spełniało wymagania, 3 obiekty posiadały zatwierdzone programy dostosowania zakładu do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia – termin upłynął 31 grudnia 2017 roku).

Podczas przeprowadzonych kontroli w 7 obiektach stwierdzono między innymi uchybienia dotyczące stanu sanitarno-technicznego oraz sanitarno-porządkowego.

Praktyki zawodowe

W tej grupie skontrolowano 11 obiektów prowadzących działalność leczniczą (9 spełniało wymagania Ministra Zdrowia, natomiast 2 skontrolowane praktyki zawodowe (usługi rehabilitacyjne) nie zostały ocenione pod względem przystosowania – nie są prowadzone w ramach podmiotów leczniczych. Bieżący stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-porządkowy skontrolowanych praktyk zawodowych nie budził zastrzeżeń.

V. WARUNKI SANITARNO - HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY.

Struktura zatrudnienia

W 2017 roku nadzorem sanitarnym objętych było 460 zakładów pracy, zatrudniających 15604 pracowników. Nastąpił wzrost o 13 liczby zakładów pracy i wzrost zatrudnienia o 930 osób.

Kontrole w ramach nadzoru

Skontrolowano 106 zakładów pracy, w których przeprowadzono łącznie 124 kontrole. Skontrolowano warunki pracy 11091 zatrudnionych osób. Podczas kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego stwierdzono nieprawidłowości w 14 zakładach pracy. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 14 decyzji zarządzających w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (m.in.: brak aktualnych wyników pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy, niewłaściwy bieżący stan sanitarno-higieniczny).

Narażenie na czynniki szkodliwe

Stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych w 36 zakładach pracy. Przekroczenia dotyczyły: natężenia hałasu (stwierdzono w 36 zakładach pracy), przekroczenia norm wibracji (w 2 zakładach), przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu (stwierdzono w 1 zakładzie), czynników chemicznych (w 2 zakładach). Liczba zakładów z ww. przekroczeniami w porównaniu z rokiem 2016 zmniejszyła się o 9. Zmniejszyła się również liczba pracujących w narażeniu na czynniki szkodliwe o 92 osoby.

W 2017 roku w warunkach przekroczonych norm higienicznych pracowało 626 osób (1 osoba na dwa czynniki), w tym:

- 613 osób w przekroczeniach hałasu,
- 9 osób w przekroczeniach drgań mechanicznych,
- 3 osoby w przekroczeniach zapylenia,
- 2 osoby w przekroczeniach czynników chemicznych.

W większości przypadków przekroczenia występują w przemyśle drzewnym i metalowym.

Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W 27 zakładach pracy byli zatrudnieni pracownicy w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym/mutagennym (z pyłami drewna twardego, ze związkami niklu (II) i chromu (VI), z roztworem cytostatycznym, z benzenem, z mieszaniną chemiczną sklasyfikowaną jako rakotwórcza (środek do impregnacji drewna). Skontrolowano 11 zakładów – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Czynniki biologiczne w środowisku pracy

Skontrolowano 11 zakładów, w których pracownicy mieli kontakt z czynnikami biologicznymi 2 i 3 grupy zagrożenia. Stwierdzono, że w kontakcie z czynnikami biologicznymi 2 i 3 grupy zagrożenia pracowały 182 osoby. W grupie skontrolowanych obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad substancjami/mieszaninami chemicznymi

W 2017 roku funkcjonowały:

- 3 zakłady będące formulatorami (przedsiębiorcy, którzy mieszają substancje i/lub ich mieszaniny celem wprowadzenia ich na rynek),
- 52 podmioty zajmujące się dystrybucją substancji chemicznych i ich mieszanin,
- 178 zakładów stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Przeprowadzono 82 kontrole w zakresie stosowania oraz wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin. W grupie skontrolowanych obiektów w 1 zakładzie pracy stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stosowania substancji/mieszanin chemicznych.

Produkty biobójcze

W 2017 roku funkcjonowało 18 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktu biobójczego, w tym 2 podmioty zobowiązane do uzyskania pozwolenia na obrót produktem biobójczym (1 producent, 1 importer). Przeprowadzono 2 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych.

W grupie skontrolowanych obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości.

Choroby zawodowe

W 2017 roku wydano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej:

- przewlekłe zapalenie okołostawowe barku
- zaćma wywołana działaniem promieniowania podczerwonego lub długofalowego nadfioletowego.

VI. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

Informacje wstępne

W roku 2017 skontrolowano 85 placówek oświatowo – wychowawczych oraz 23 placówki sezonowe zarejestrowane w bazie Ministerstwa Edukacji Narodowej (wypoczynek zimowy oraz letni dla dzieci i młodzieży). Przeprowadzono 160 kontroli higieniczno – sanitarnych. W szkołach uczyło się 9618 dzieci i młodzieży, w przedszkolach przebywało 1654 dzieci oraz w żłobkach 131 dzieci. Łącznie w placówkach oświatowo – wychowawczych uczyło się 11403 dzieci i młodzieży oraz 404 studentów zaocznych. Ponadto, w placówkach wsparcia dziennego, w placówce z pobytem całodobowym oraz w placówkach wychowania pozaszkolnego przebywało 767 dzieci i młodzieży.

Stan techniczny oraz sanitarny placówek

W 2017 r. w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 15 decyzji zarządzających, które dotyczyły:

- złego stanu higienicznego nawierzchni placu zabaw oraz ścian i podłogi w sali lekcyjnej;
- braku certyfikatów na wyposażenie, sprzęt i meble edukacyjne zakupione po 1997 r.;
- braku wentylacji w pomieszczeniu administracyjnym przy braku okien.

Wydano także 21 pism w trybie art. 30 ustawy o PIS. Dotyczyły one:

- brudnych, zakurzonych ścian i sufitów w sanitariatach uczniowskich, na korytarzach oraz klatkach schodowych;
- braku szatni dla uczniów (odzież wierzchnia przechowywana w salach lekcyjnych);
- złego stanu higienicznego podłóg wykonanych z terakoty w sanitariatach dla dzieci w przedszkolu;
- złego stanu higienicznego podłóg na korytarzach oraz w pokojach internatu;
- złego stanu higienicznego płyt wiórowych przymocowanych na ścianach korytarzy;
- popękanych ściennych płytek ceramicznych w sanitariatach dla dzieci w przedszkolu;
- zniszczonych, z ubytkami materiału materacy w sali gimnastycznej;
- zniszczonych, wyszczerbionych, z ubytkami okleiny blatów stolików uczniowskich;
- braku osłon na punktach świetlnych w świetlicy oraz sali zajęć dla dzieci;
- braku jakiegokolwiek wentylacji w salach zajęć, pracowni komputerowej oraz w salach lekcyjnych;

- braku wentylacji mechanicznej w sanitariatach nie posiadających okien w oddziale przedszkolnym i w sanitariacie dla personelu;
- nie zachowanych standardów dostępności do urządzeń sanitarnych;
- złego stanu technicznego budynku wolnostojącego na placu rekreacyjnym wybudowanego z muru pruskiego (głina, trzcina).
- braku dokumentacji dot. przeglądów placów zabaw;
- braku tabliczek znamionowych na urządzeniach i sprzęcie placu zabaw;
- braku dokumentacji z wykonywanych czynności porządkowych oraz daty otwarcia wymiennych butli z wodą w dystrybutorach (butle o poj. 18,9 l);
- nieprawidłowości związanych z użytkowaniem fontann (poidłek) tj.:
 - braku wyników badań w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych;
 - braku dokumentacji z wykonywanych czynności porządkowych;
 - braku dokumentacji dot. wymiany filtrów.

W placówkach oświatowo-wychowawczych, w których wydano decyzje zarządzające w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz do których skierowano pisma w trybie art. 30 ustawy o PIS w związku ze stwierdzonymi uchybieniami w ciągu roku w wielu zakresach nastąpiła znaczna poprawa i wykonanie zarządzeń.

Wodociągi i kanalizacja

Na terenie powiatu nowotomyskiego każda z placówek oświatowo - wychowawczych jest zaopatrywana w wodę z wodociągu publicznego. Natomiast na 85 placówek 25 posiada własne urządzenia kanalizacyjne i tak: 18 placówek posiada zbiorniki bezodpływowe oraz 7 placówek posiada własne oczyszczalnie ekologiczne. Placówki nie skanalizowane zlokalizowane w miejscowościach wiejskich (brak kanalizacji centralnej). Na terenie powiatu funkcjonuje 1 placówka z sanitariatami zewnętrznymi. Ponadto w 3 placówkach stwierdzono nie zachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych.

Zgodnie z obowiązującymi od dnia 01.09.2011 r. przepisami prawnymi dotyczącymi zapewnienia uczniom możliwości korzystania z ciepłej bieżącej wody przy wszystkich umywalkach w pomieszczeniach sanitarno – higienicznych, stwierdzono, że wszystkie placówki oświatowo – wychowawcze spełniają ww. wymagania.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć WF

W zakresie posiadania przez placówki własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego odnotowano niedostateczną liczbę sal

gimnastycznych/zastępczych/rekreacyjnych. Brak sal własnych odnotowano w 53,85% wszystkich szkół(szkół podstawowych, gimnazjów oraz zespołów szkół). Placówki nie posiadające własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego korzystają z infrastruktury poza placówką (boiska wiejskie, sale wiejskie, hale sportowe, ośrodki sportu i rekreacji) lub uczniowie ww. placówek ćwiczą na korytarzach bądź w salach lekcyjnych.

Na 31 placówek posiadających urządzenia i sprzęt sportowy, jedynie 4 posiadają ww. urządzenia i sprzęt zaopatrzony w certyfikaty bezpieczeństwa w 100%. Większość placówek posiada sprzęt sportowy bez certyfikatów, którego zakup miał miejsce przed 1997r.

Dożywianie dzieci i młodzieży

Oceniając placówki pod kątem prowadzonego dożywiania stwierdzono, iż 33 placówki wydają ciepłe posiłki, w tym 20 placówek wyłącznie posiłki jednodaniowe. Łącznie z obiadow jednodaniowych i pełnych korzystało 2273 dzieci i młodzieży.

Stwierdzono także, iż z dofinansowywanych posiłków korzystało 498 dzieci i młodzieży, co stanowi 21,91% ogólnej liczby dzieci i młodzieży korzystających z posiłków. Jedna placówka gimnazjalna organizowała śniadania dla uczniów. Ponadto napój (herbata, sok owocowy, mleko) wydawany był w 30 placówkach, z którego korzystało 5939 uczniów. Oceniając prowadzone dożywianie w szkołach należy stwierdzić, iż na 33 placówki wydające ciepłe posiłki 11 placówek korzystało z posiłków przygotowywanych na miejscu, 20 placówek korzystało z posiłków dowożonych spoza placówki oraz 2 placówki (gimnazja) korzystały z posiłków poza własną placówką. W porównaniu z rokiem 2016 w roku sprawozdawczym zarówno z ciepłych posiłków jak i z posiłków dofinansowanych skorzystało mniej dzieci i młodzieży, i tak: z ciepłych posiłków o 1,3%, a z posiłków dofinansowanych o 26,55%.

Opieka medyczna

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż opiekę medyczną sprawowaną przez pielęgniarkę/higienistkę posiadają wszystkie placówki oświatowe. Szkoły/przedszkola nie posiadają opieki lekarskiej i stomatologicznej. Natomiast gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej posiada 15 placówek oświatowych, w tym 13 do dyspozycji jednej szkoły oraz 2 wspólnie z inną placówką w tym samym obiekcie. Stan higieniczno – sanitarny ww. gabinetów nie budził zastrzeżeń. W placówkach, które nie posiadają gabinetów opieka medyczna sprawowana jest w innych pomieszczeniach.

Nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi

Niebezpieczne preparaty i substancje chemiczne posiadało 5 gimnazjów, 1 zespół szkół oraz 1 szkoła podstawowa. W wyniku kontroli stwierdzono, iż ww. placówki nie posiadały substancji i preparatów chemicznych po upływie daty ważności. Substancje i preparaty przechowywane były w pomieszczeniach zamykanych, odpowiednio oznakowanych, z dostępem do wody bieżącej. Każdy preparat posiadał kartę charakterystyki, która określa między innymi: udzielanie I pomocy, postępowanie w przypadku pożaru, postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska, postępowanie z substancją/preparatem i jej/jego magazynowanie.

Rozkład zajęć lekcyjnych

Prawidłowy rozkład zajęć lekcyjnych jest jednym z istotnych elementów w systemie opieki nad dziećmi i młodzieżą. Przy ocenie higienicznej rozkładu zajęć brano pod uwagę potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia czyli rozpoczynanie zajęć o stałej porze z dopuszczalną różnicą 1 godziny oraz dopuszczalną różnicą liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie większą od 1 godziny.

Oceniono rozkład zajęć lekcyjnych w 39 placówkach – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ergonomia

W celu eliminacji czynników uciążliwych w środowisku dzieci i młodzieży prowadzone są prace zapobiegawcze w zakresie wyposażenia obiektów szkolnych/przedszkolnych w meble edukacyjne dostosowane do wzrostu uczniów/dzieci.

Przeprowadzono ocenę dostosowania stolików i krzeseł do wzrostu dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Skontrolowano pod tym względem 15 placówek przedszkolnych, 11 placówek szkół podstawowych, 1 placówkę gimnazjalną oraz 7 placówek funkcjonujących w zespołach (6 szkół podstawowych, 1 przedszkole). Ogółem badaniem objęto 964 stanowiska pracy ucznia/przedszkolaka. W roku sprawozdawczym nie odnotowano nieprawidłowości w wymienionym zakresie. Stan taki utrzymuje się od 2012 r.

Ponadto stwierdzono, iż 24 placówki na 56 (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, zespoły szkół) posiada w 100% meble zaopatrzone w certyfikaty bezpieczeństwa. Stwierdzono również, iż 6 przedszkoli, 2 szkoły podstawowe oraz 5 zespołów szkół posiadają część mebli zakupionych po 1997 r. bez certyfikatów.

Inne placówki oświatowo – wychowawcze

Skontrolowano łącznie 25 placówek oświatowo – wychowawczych (świetlice opiekuńczo - wychowawcze, szkoły muzyczne realizujące tylko program nauki gry na instrumentach muzycznych, ochotniczy hufiec pracy, internat). W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowy stan higieniczno-sanitarny internatu (dot. pomieszczeń mieszkalnych). W związku z powyższym wdrożono postępowanie zgodnie z art. 30 o PIS.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W okresie zimowej i letniej przerwy wakacyjnej na terenie powiatu nowotomyskiego zorganizowano 26 placówek wypoczynku, w tym skontrolowano 24:

- 1 obóz sportowy w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku;
- 14 obozów sportowych, 1 obóz językowy oraz 1 biwak w obiekcie hotelowym lub innym obiekcie, w którym świadczone są usługi hotelarskie;
- 3 obozy pod namiotami ze stałą infrastrukturą komunalną;
- 1 obóz pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej;
- 5 półkolonii.

Ogółem z wypoczynku letniego/zimowego skorzystało 1788 dzieci i młodzieży.

W wyniku przeprowadzonych kontroli higieniczno – zdrowotnych nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości. Organizatorzy zapewнили uczestnikom wypoczynku właściwe warunki sanitarno-higieniczne. Wszystkie pomieszczenia oraz otoczenie utrzymane były w czystości i porządku.

W trakcie wypoczynku nie odnotowano żadnego przypadku zatrucia pokarmowych. Odnotowano natomiast jeden przypadek zachorowania oraz jedną kontuzję. Po przeprowadzeniu badań w placówce medycznej uczestnicy pozostali na wypoczynku.

Kontrole wypoczynku przeprowadzono wspólnie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Nowym Tomyślu (7 wspólnych kontroli).

VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

W nadzorowanych w 2017 roku zakładach przeprowadzono 381 kontroli, w tym 19 kontroli stanowiły graniczne kontrole sanitarne, w trakcie których wydano ogółem 19 świadectw jakości zdrowotnej środków spożywczych. Wydano 7 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, a winnych zaniedbań ukarano 6 mandatami karnymi kredytowanymi, na łączną kwotę 1.700 zł. Do badań pobrano ogółem 146 próbek, w tym 141 próbek żywności, 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz 3 próbki kosmetyków. Z pobranych do badań próbek zakwestionowaniu

podlegały 2 próbki wyrobów garmażeryjnych mącznych – spodów do pizzy w stanie schłodzonym (stwierdzono obecność Salmonella w 25g).

W wielu zakładach stan sanitarny systematycznie poprawia się dzięki coraz większej świadomości przedsiębiorców w zakresie obowiązujących wymagań oraz wdrażaniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), a także wprowadzaniu systemu HACCP. Wszystkie oceniane w 2017 roku obiekty posiadały wdrożoną i stosowały zasady dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), a także zasady systemu HACCP, poza nielicznymi przypadkami gdzie stwierdzono brak prowadzonej dokumentacji dotyczącej identyfikacji dostawców żywności – dotyczy sklepów spożywczych, zakładów żywienia zbiorowego otwartego - zakładu małej gastronomii.

Odsetek obiektów żywności i żywienia o złym stanie sanitarnym w latach 2013-2017.

Lata	Odsetek obiektów o złym stanie sanitarnym
2013	4,13%
2014	4,33%
2015	1,50%
2016	0,89%
2017	0,92 %

Najwyższy % obiektów niezgodnych w 2017 roku stanowiły następujące obiekty:

1. Zakład usług cateringowych – 33,33% (3 skontrolowane - 1 niezgodny),
2. Sklepy spożywcze – 5,94% (101 skontrolowanych – 6 niezgodnych),
3. Zakłady żywienia zbiorowego otwarte (zakłady małej gastronomii) – 2,17% (46 skontrolowanych – 1 niezgodny).

Stan sanitarny środków transportu żywności.

Ogółem przeprowadzono 30 kontroli sanitarnych (w tym 22 kontrole przeprowadzono na wnioski o zatwierdzenie i o wpis do rejestru celem wydania decyzji zatwierdzających, stwierdzających spełnienie wymagań sanitarno-higienicznych przy przewożeniu tymi środkami transportu środków spożywczych) oraz 8 kontroli urzędowych przeprowadzanych w zakładach produkcyjnych, które oprócz prowadzonej produkcji środków spożywczych posiadają środki transportu zatwierdzone decyzją PPIS razem z zakładem.

W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że środki transportu spełniały wymagania higieniczne przewidziane przepisami. Zakłady produkujące żywność posiadają na ogół własne środki transportu, na które uzyskały pozytywne decyzje Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Większość obiektów obrotu żywnością dysponuje prawidłowymi środkami transportu, sprawnymi technicznie i przeznaczonymi wyłącznie do przewozu artykułów spożywczych. Niektóre zakłady korzystają z usług specjalistycznych firm transportowych.

Nadzór nad suplementami diety

Bieżący nadzór nad suplementami diety obejmował kontrolę wyłącznie znajdujących się w obrocie produktów, w zakresie znakowania produktów wprowadzanych do obrotu handlowego oraz weryfikacji spełnienia warunków określonych w otrzymanych pismach od Głównego Inspektora Sanitarnego. Są 4 zakłady wprowadzające do obrotu suplementy diety z zatwierdzonymi stoiskami (3 sklepy ze stoiskiem sprzedaży suplementów diety oraz 1 „sex-shop”).

W 2017 roku w trakcie urzędowej kontroli skontrolowano w obrocie ogółem 55 suplementów diety (wyłącznie w zakresie znakowania) oraz 41 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Żadnego z nich nie zakwestionowano.

Badanie żywności w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO)

W 2017 r. zgodnie z planem pobierania próbek do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę wyrobów cukierniczych trwałych w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych, w ramach kontroli urzędowej i monitoringu. Pobrana próbka nie podlegała kwestionowaniu. W zbadanej próbce nie wykryto obecności organizmów zmodyfikowanych genetycznie.

Nadzór nad przedmiotami użytku. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmował zarówno sanitarno-higieniczne warunki produkcji jak i bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów. Na terenie powiatu nowotomyskiego znajdują się 3 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W jednym z nadzorowanych zakładów produkowane opakowania do kontaktu z żywnością przeznaczone są do pakowania sosów oraz suplementów diety. Produkcja opakowań do kontaktu z żywnością z polietylenu stanowi ok. 30 % produkcji zakładu.

Na produkowane wyroby zakład posiada certyfikat spełnienia wymagań normy ISO 9001:2008. Zakład wdrożył i przestrzega zasady dobrej praktyki produkcyjnej (GMP),

zapewnia i kontroluje zgodność wyrobów z wymaganiami (badania migracji) oraz dysponuje dokumentacją potwierdzającą zgodność wyrobów z wymaganiami. W drugim zakładzie produkowane są wytwornice do pary (żywa para wtłaczana bezpośrednio do składników środków spożywczych). Trzeci nadzorowany zakład: hurtownia – szpilek cenowych. Do badań w 2017 r. w ramach urzędowej kontroli pobrano w obrocie łącznie 2 próbki przedmiotów użytku. Żadna z pobranych do badań próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nie podlegała kwestionowaniu.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF

Informacje o produktach, które nie spełniały wymagań przepisów prawnych i stanowiły równocześnie potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów były przesyłane w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach - RASFF. W 2017 roku w związku z przesłanymi w ramach systemu RASFF przeprowadzono 4 kontrole. Przeprowadzone kontrole dotyczyły:

- zgłoszenia alarmowego w sprawie stwierdzenia obecności Salmonella w 3 z 5 badanych próbek produktu pn. „Kmin rzymski mielony”,
- powiadomienia informacyjnego RASFF kierowanego do Inspekcji Weterynaryjnej o stwierdzeniu fipronilu na terenie Czech w jajach.

Ponadto w 2017 roku przeprowadzano kontrole w związku z powiadomieniami alarmowymi:

- w sprawie stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnego poziomu migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych z produktu „Schaumkelle” (łyżka cedzakowa), pochodzącego z Chin,
- dotyczącymi migracji N-nitrozoamin oraz substancji zdolnych do tworzenia nitrozoamin ze smoczka kauczukowego Canpol Babies, pochodzącego z Polski,
- w zakresie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A w produkcie pn. „Rodzynki sułańskie”,
- w sprawie stwierdzenia bakterii Salmonella w produkcie pn. Das Exquisite Heidel Beere Weisse Schokolade, wyprodukowanej w Polsce.

Nie stwierdzono w obrocie ww. produktów będących przedmiotem powyższych powiadomień.

Ocena sposobu żywienia

W 2017 roku oceniono sposób żywienia w 37 zakładach żywienia zbiorowego. Oceniano teoretycznie jadłospisy dekadowe, uwzględniając zgodność z rozporządzeniem Ministra Zdrowia. Nie zakwestionowano żadnego z ocenianych jadłospisów.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Wprowadzenie

Działalność z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2017 roku podejmowana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego ukierunkowana była na kształtowanie właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych w celu umocnienia zdrowia jednostki i społeczeństwa na terenie powiatu nowotomyskiego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu inicjował, organizował, koordynował i prowadził działania dotyczące następujących zagadnień:

- profilaktyka uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki tytoniowej,
- prawidłowe żywienie,
- aktywność fizyczna,
- profilaktyka nowotworowa,
- profilaktyka chorób zakaźnych,
- promowanie zdrowego stylu życia.

Powyższe działania skierowane były do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, rodziców, grona pedagogicznego.

Realizacja zagadnień problemowych

W ramach działalności oświatowo-zdrowotnej w 2017 roku na terenie powiatu nowotomyskiego realizowane były następujące programy i akcje zdrowotne:

- Program edukacyjny „Trzymaj formę!”
- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce
- Profilaktyczny program przeciwdziałaniu uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych
- Profilaktyka HIV/AIDS
- Moje dziecko idzie do szkoły
- Projekt „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”
- Profilaktyka uzależnień (nowe narkotyki i dopalacze) - Program „Wiem, nie biorę! Jestem bezpieczny!”
- Światowy Dzień Zdrowia
- Profilaktyka raka piersi „Zdrowe piersi”
- Program edukacyjno-profilaktyczny „Bezpieczna i zdrowa kobieta”
- Inne przedsięwzięcia :

1. Program „Wybierz życie – pierwszy krok” – profilaktyka raka szyjki macicy. Szkolenie „Aktualne zagadnienia dotyczące profilaktyki i ochrony zdrowia”.
2. Profilaktyka WZW typu A.
3. Profilaktyka chorób zakaźnych.
4. Profilaktyka wszawicy.
5. Akcja „Kręcie mnie bezpieczeństwo...”.
6. Kampania „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”.
7. Projekt „Lekki tornister”.
8. Promocja zdrowego stylu życia.

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W 2017 roku uzgodniono 8 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 6 projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wydano 30 opinii sanitarnych uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Tutejszy Organ uczestniczył w procedurze przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko: wydano 23 opinie, w tym 3 opinie stwierdzające taką potrzebę i określające zakres raportu, wydano 2 opinie sanitarne przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w tym jedną negatywną (dot. budowy fermy drobiu).

W procesie inwestycyjnym zaopiniowano 4 dokumentacje projektowe. Na wniosek jednostek inwestycyjnych uczestniczano w odbiorach końcowych obiektów, wydano:

- 42 opinie sanitarne dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego,
- 1 decyzję o wniesieniu sprzeciwu i nie odebraniu obiektu budowlanego,
- 7 opinii sanitarnych dla pozostałych obiektów, dla których nie wydawano pozwolenia na budowę, przebudowę,

Ponadto:

- wydano 66 decyzji administracyjnych (4 umarzające postępowanie, 1 o wniesieniu sprzeciwu i nie odebraniu obiektu budowlanego, 1 wyrażającą zgodę na usytuowanie na poziomie terenu dwóch wyrzutni powietrza, 60 dot. obowiązku uiszczenia opłaty),
- zajęto 6 stanowisk (pisma) w innych sprawach dotyczących zapytań od inwestorów,
- wydano 1 opinię sanitarną w związku z ubieganiem się o pomoc finansową wspomaganą przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W związku z działalnością kontrolną prowadzoną w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2017 r. dokonano 51 kontroli obiektów.

PODSUMOWANIE

W obszarach objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Tomyślu nie odnotowano szczególnie niekorzystnych zjawisk. Nie obserwowano występowania epidemii chorób zakaźnych, nie odnotowano też zachorowań na szczególnie niebezpieczne choroby zakaźne. Prowadzono stały monitoring sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń oraz zgonów z ich powodu wśród mieszkańców powiatu nowotomyskiego.

Kolejny rok obserwowano wzrost liczby opiekunów prawnych (rodziców), którzy nie poddają swoich małoletnich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych i obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia spełnia normy ustanowione przepisami i nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia ludzi. Występujące okresowo wahania w składzie fizykochemicznym oraz bakteriologicznym wody nie stwarzały ryzyka dla zdrowia konsumentów.

Stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-porządkowy większości skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej nie budził zastrzeżeń. Na terenie powiatu nowotomyskiego 88% z grupy skontrolowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą spełniało wymagania określone w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia.

W nadzorowanych zakładach pracy największy odsetek uchybień stwierdzanych podczas kontroli stanowiły nieprawidłowości w zakresie złego stanu higieniczno – sanitarnego pomieszczeń oraz braku aktualnych pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy. Nadal najwięcej osób pracowało w warunkach narażenia na hałas (przemysł drzewny). Pracodawcy podejmowali działania mające na celu ochronę zdrowia pracowników przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy.

Obiekty nauczania i wychowania są systematycznie modernizowane i większość placówek utrzymuje prawidłowy poziom sanitarno – higieniczny.

Stan sanitarny ogółu nadzorowanych obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w roku 2017 w stosunku do roku 2016 uległ dalszej poprawie.

Działalność oświatowo-zdrowotna skierowana była do ogółu społeczeństwa powiatu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży wszystkich typów placówek oświatowo-wychowawczych.

Do realizacji programów edukacyjnych, akcji zdrowotnych, kampanii informacyjnych wykorzystywane były różne formy i metody: szkolenia, narady, konkursy, olimpiady, festyny,

turnieje, warsztaty itp. Do działań włączyli się partnerzy m.in. Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu, urzędy poszczególnych gmin, placówki oświatowo-wychowawcze na terenie powiatu nowotomyskiego, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu, Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne w Grodzisku Wlkp. oraz Wolsztynie, lokalne media, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Nowym Tomyślu, Komenda Powiatowa Policji w Nowym Tomyślu, placówki służby zdrowia, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejsko-Powiatowe w Nowym Tomyślu, Polski Czerwony Krzyż w Nowym Tomyślu, Gminny Ośrodek Kultury w Kuślinie, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Opalenicy oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu. Ww. instytucje wspierały podejmowane przedsięwzięcia finansowo, rzeczowo, merytorycznie oraz organizacyjnie.

Realizowane działania na rzecz ochrony zdrowia przyczyniły się do kształtowania właściwych postaw, nawyków i zachowań prozdrowotnych wśród społeczeństwa powiatu nowotomyskiego.

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny**

mgr inż. Walerian Siłski
mgr higieny i epidemiologii